Krasimira Koleva
(Ukraine, Centre for Bulgarian Studies, Bohdan Khmelnitsky Melitopol State Pedagogical University)

Tenth International Melitopol Readings in Bulgarian Studies for Students and Young Researchers

The *10th Annual International Melitopol Readings in Bulgarian Studies for Undergraduate, Doctoral and Postdoctoral Students in the Humanities and Social Sciences* marked a significant milestone in the history of this academic forum dedicated to early-career researchers. The key features of this edition, held online on 5 December 2025, were the significance of its theme, the high standard of the papers, all of which were interesting and innovative, the in-depth discussions and the keen interest shown by participants. As is traditional, the event took place at the end of the winter term, on the eve of Bulgaria's Students' Day.

The motto of the 2025 Melitopol Readings, "Literacy, Spirituality, Identity", was inspired by three significant anniversaries for Bulgaria and the wider cultural world: 1,170 years since the creation of the Glagolitic alphabet, 1,160 years since the Christianisation of the Bulgarian people, and 1,140 years since the dormition of St Methodius.

During the official opening, the Director of the Centre for Bulgarian Studies, Assoc. Prof. Dr Sergei Pachev, welcomed the participants and invited representatives of the host institutions, long-standing partners and guests from organisations involved in international Bulgarian studies to deliver their welcoming remarks. Greetings were extended by the rectors of the two partner universities: Prof. D.Sc. in Psychology Natalia Falco of the Bohdan Khmelnitsky Melitopol State Pedagogical University and Prof. D.Sc. Natalia Vitanova-Marinova of the Bishop Konstantin Preslavsky University of Shumen. The speakers also included diplomats based in Kyiv and Sofia: Elena Slatinska-Ovanesova, Chargé d'Affaires at the Embassy of the Republic of Bulgaria in Kyiv, and Dr Anna Tertichna, Deputy Ambassador of Ukraine in Sofia, both of whom also presented papers as part of the academic programme. Other guests included Raina Mandzhukova, a Bulgarian from Bessarabia and Director of the Executive Agency for Bulgarians Abroad under the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria, and Dr Maya Padeshka, a member of the management board of the Association of Lecturers in Bulgarian Language, Literature and Culture, an academic association that also includes the moderator of the Readings, Dr Krasimira Koleva. She teaches Bulgarian language, literature and culture at the Centre for Bulgarian Studies at the Bohdan Khmelnitsky Melitopol State Pedagogical University, which has been evacuated to Zaporizhzhia, Ukraine.

Since 2022, the Readings have been held exclusively online, extending their geographical reach and attracting growing interest. Their appeal lies in their high academic standards and distinctive format, which includes a discussion after each presentation, offering young researchers a valuable learning experience. Participants also have the opportunity to publish their work, without length restrictions, in the prestigious scholarly e-journal *Dzyalo*. The partnership with this peer-reviewed journal, which adheres to high academic standards, encourages presenters to produce high-quality research.

The plenary presentations provided a distinctive framework for the contributions of 40 participants from 11 European countries, representing 10 Bulgarian and 11 leading international institutions specialising in Bulgarian studies. The first plenary paper, on the Glagolitic alphabet, was delivered by Assoc. Prof. Dr Tatyana Ilieva of the Cyril and Methodius Research Centre at the Bulgarian Academy of Sciences. The second, on the language of the Bessarabian

Bulgarians, was presented by Assoc. Prof. Dr Martin Henzelmann of the University of Greifswald, Germany, and the University of Vienna.

The papers were organised into six thematic panels: *Bulgarian Diasporas in Bessarabia, Banat and the Western Outlands: Language, Identity and Memory Beyond Borders; The Bulgarian Diaspora in Tavria; Literary Language and Dialects; Ideology, Culture and Identity; Schools and Teachers; and Anniversaria: Quod scriptum est manet.* The last panel paid tribute to prominent scholars of Bulgarian studies, including Yuriy Venelin and Prof. Boris Simeonov, as well as distinguished Bulgarian writers Ivan Vazov and Yordan Yovkov, to mark significant anniversaries associated with their lives and work.

The papers demonstrated a high academic standard, with participants from different countries presenting and defending their arguments convincingly and expressing themselves in excellent Bulgarian. The youngest participants also performed admirably. The programme comprised more than ten and a half hours of presentations, bringing together Bulgarian studies scholars at all stages of their academic careers: 11 PhD holders and postdoctoral researchers, 14 doctoral students, 6 Master's students and 6 undergraduate students. Many participants had taken part in previous editions. This growing international academic community demonstrates that Bulgarian studies is not merely a career choice but a cause that unites generations of scholars in Bulgaria and abroad.

The continued support of the Centre for Bulgarian Studies at Melitopol University by partners in Bulgaria and Ukraine is of great importance. Particular recognition is due to the team behind the Bulgarian portal *Dzyalo*, an online scholarly journal dedicated to Bulgarian studies and the humanities, spanning the 10th to the 21st centuries, founded and edited by Dr Augusta Manoleva. This support contributes to the Centre's work, the development of Bulgarian studies in Ukraine, and the study and preservation of the language and culture of the Taurian Bulgarian community, part of one of the largest historical Bulgarian diasporas. It also strengthens the Centre's contribution to wider European academic cooperation.

Красимира Колева
(Украйна, Център по българистика, Мелитополски държавен педагогически университет „Богдан Хмелницки“)

Десети международни мелитополски българистични четения за студенти и млади учени

Десетите ежегодни международни мелитополски българистични четения за студенти, докторанти и постдокторанти в областта на хуманитаристиката и социалните науки са своеобразен връх в историята на този академичен форум, посветен на младите в науката. Значимата тема, високото ниво на докладите, интересни и новаторски без изключение, задълбочените дискусии и големият интерес обобщават най-важното за това издание на Четенията, състояли се в онлайн формат на 05.12.2025, по традиция в края на зимния семестър и в навечерието на студентския празник в България.

Мотото на Мелитополските четения 2025 „Писменост, духовност, идентичност“ е свързано със знакови за България и цивилизования свят три кръгли годишнини: 1170 г. от създаването на глаголицата, 1160 г. от покръстването на българския народ и 1140 г. от успението на св. Методий Славянобългарски.

В официалната част директорът на Центъра по българистика доц. д-р Сергей Пачев откри форума и даде думата за приветствия на домакините, постоянните

партньори и гостите от институции, свързани с международната българистика. Участниците бяха приветствани от ректорите на двата партньорски университета – проф. д.пс.н. Наталя Фалко (Мелитополски държавен педагогически университет „Богдан Хмелницки“) и проф. д.н. Наталия Витанова-Маринова (Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“), от дипломатите в Киев и София: Елена Слатинска-Ованезова, временно управляваща Посолството на Република България в Киев и д-р Анна Тертична, зам.-посланик на Украйна в София (и двете участнички с доклади в научната програма), от Райна Манджукова, бесарабска българка, директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина към министъра на външните работи на Република България, а също и от д-р Мая Падешка, член на ръководството на Асоциацията на лекторите по български език, литература и култура, академичен кръг, към който принадлежи и модераторът на Четенията д-р Красимира Колева, лектор по български език, литература и култура в Центъра по българистика при МДПУ „Богдан Хмелницки“, евакуиран в Запорожие, Украйна.

От 2022 г. четенията се провеждат само онлайн, но географията им се разширява, увеличава се и интересът към тях заради високото научно ниво и регламента – дискусия след всеки доклад, добра школа за младите в науката, както и заради възможността за публикация без ограничение в обема в авторитетното научно електронно издание „Дзяло“. Партньорството с това реферирано списание с високи критерии стимулира докладчиците да подготвят качествени текстове.

Пленарните доклади за глаголицата на доц. д-р Татяна Илиева (Кирило-Методиевски научен център – БАН) и за езика на бесарабските българи на доц. д-р Мартин Хенцелман (Университет в Грайфсвалд, Германия, Виенски университет) бяха своеобразна рамка на докладите на 40 участници от 11 страни в Европа, представители на 10 български и 11 чуждестранни, водещи в българистиката институции.

Бяха дискутирани теми, обединени в шест панела – Български диаспори в Бесарабия, Банат и Западните покрайнини в Сърбия: език, идентичност и памет отвъд границите; Българската диаспора в Таврия; Книжовен език и диалекти; Идеология, култура и идентичност; Училището, учителите; и Anniversaria: Quod scriptum est manet, в който бяха почетени по повод кръгли годишнини видни учени българисти (Юрий Венелин, проф. Борис Симеонов) и големи български майстори на словото (Иван Вазов, Йордан Йовков).

Тезите на докладите бяха убедително защитени на високо академично ниво и на чудесен български език от чуждестранните участници. Най-младите колеги също се представиха отлично. Четенията продължиха над 10 часа и половина. Те свързаха българи и българисти от трите степени на обучение: 11 доктори и постдокторанти, 14 докторанти, 6-има магистри и 6 студенти в бакалавърска програма. Мнозина участват за поредна година. Тази многонационална научна общност нараства с всяко издание на форума и показва, че българистиката е не само професионален път, а кауза, която обединява няколко поколения у нас и зад граница.

Трайната подкрепа за Центъра по българистика в Мелитополския университет от партньорите в България и Украйна и специално от екипа на българския портал „Дзяло“ – е-списание в областта на хуманитаристиката за българистични изследвания в периода X–XXI век с основател и редактор д-р Августа Манолева, е много важна за европейските процеси в академичната среда, за развитието на украинската българистика и за изучаването и съхраняването на езика и културата на таврийската българска общност като част от най-голямата историческа диаспора.